

VÝVOJ ZÁSAD KOMBINOVANÉHO VZDUŠNÉHO A POZEMNÍHO BOJE

Zásady kombinovaného vzdušného a pozemního boje (ALB) se budou pravděpodobně v 90. letech vyvíjet i přes uskutečněné změny ve státech střední a východní Evropy v souladu s dlouhodobou plánovací směrnicí pozemního vojska (Army Long Range Planning Guidance), která byla vypracována s perspektivou pro příštích 30 let. Směrnice určuje vývoj koncepcí, které v budoucnu umožní vytvořit novou doktrínu pozemního vojska. Na základě této směrnice zahájila koncem 80. let správa TRADOC práce na koncepci kombinovaného vzdušného a pozemního boje budoucnosti ALB-F (AirLand Battle – Future), na ni má navázat po roce 2005 koncepce Army 21.

Tato koncepce ALB-F je určena pro období do roku 2004. Po dopracování a schválení umožní další vývoj současných zásad s přihlédnutím ke změnám, které dnes probíhají a dále se očekávají v průběhu 90. let.

V koncepci je zdůrazněn vševojskový charakter bojové činnosti a potřeba maximálního a koordinovaného využití ozbrojených sil USA a jejich spojenců. Jsou v ní rozpracovány způsoby zasazení pozemního vojska v celém spektru možných vojenských konfliktů. Modernizace je soustředěna na dosažení požadované bojové síly i přes očekávané finanční a technologické omezení. Každé dva roky má být tato koncepce podrobena důkladnému zhodnocení, které zabezpečí její realnost.

Její součástí je i tzv. koncepce ALB-F Heavy připravovaná pro obměně a mechanizované svazky. Ta vyžaduje účinné ničení protivníka až do hloubky jeho týlového prostoru při využití celé hloubky vlastní sestavy. Za nejdůležitější prostředky považuje **dělostřelectvo s velkým dostřelem, munici s velkým účinkem na cíl a průzkumné systémy**, které umožní v několika minutách až hodinách zničit početné silnějšího protivníka dříve, než dosáhne předního okraje.

Přestože koncepce Army 21 je určena pro období do roku 2018, zkoumá bojovou činnost pozemního vojska z hlediska změn, které mohou nastat jak ve strategii, tak i v hrozcím nebezpečí, ale i v demografii a technologiích, dále v ekonomice, zdrojích, společnosti, kosmickém prostoru a geopolitice. Práce na této koncepci byly zahájeny již v roce 1987 a byly přitom využity mnohé výhledové studie. I v tomto případě se pravidelně po čtyřech letech má hodnotit realnost koncepce.

Vývoj vojenskopolitické situace ve světě

Určujícím faktorem vojenskopolitické situace ve světě bude pro USA i nadále Sovětský svaz. Předpokládá se, že přes značné ekonomické potíže zůstane vzhledem ke své vojenské síle supervelmocí a nejdůležitějším, i když nejméně pravděpodobným vojenským protivníkem USA.

Politické a ekonomické vztahy Sovětského svazu s USA a západoevropskými státy se budou pravděpodobně dále zlepšovat, a tím se i sníží možnost vzniku válečného konfliktu v Evropě. Proces snižování množství jaderné a konvenční výzbroje obou hlavních vojenskopolitických uskupení bude zřejmě dále pokračovat. Počítá se i s tím, že vojenská přítomnost USA v západní Evropě (první kroky již byly učiněny) a jihovýchodní Asii se výrazně sníží.

Dnešní vývoj potvrzuje, že se bude nadále zhoršovat situace především v rozvojových zemích. Charakteristický pro tyto země je již dnes prudký růst populace, chudoby, zahraničního dluhu a militarizace. Postupným vyčerpáním přírodních, zejména energetických zdrojů se

zhorší jejich vztahy k průmyslově vyspělým státům. Podle názoru amerických vojenských odborníků bude snahou Sovětského svazu využít této situace, posílit svůj politický, ekonomický a vojenský vliv v těchto zemích.

Některé a často i politicky nestabilní rozvojové země budou mít přístup nejen k nejmodernějším konvencím, ale i chemickým a jaderným zbraním. Vzniknou i nové regionální velmoci, které budou mít značnou vojenskou sílu. Růst militarizace zvýší pravděpodobnost regionálních konfliktů. Za nejnebezpečnější považují USA možný vojenský zásah SSSR v Íránu, pokračování arabsko-izraelského konfliktu, sovětsko-kubánskou podporu levicovému hnutí ve Střední Americe, teroristické akce v průmyslově vyspělých zemích a případný jaderný konflikt mezi rozvojovými zeměmi, jakými jsou např. Indie a Pakistan.

Důležitým faktorem vojenskopolitické situace se stane kosmický prostor. Zvýší se množství zemí, které začnou využívat kosmických technologií, včetně vojenských, i snaha těchto zemí zajistit si volný přístup do kosmického prostoru.

Nové technologie a jejich zaměření

Technologickým základem ozbrojených sil USA se stanou v 90. letech výsledky iniciativy v konvenční obraně CDI (Conventional Defense Initiative). Zvyšovat se bude i praktický význam iniciativy ve vyvážené technologii BTI (Balanced Technology Initiative), dále programu kritických technologií ministerstva obrany USA a iniciativy ve strategické obraně SDI (Strategic Defense Initiative).

Z rozborů uvedených iniciativ a plánů je vidět, že vývoj technologií bude mít v 90. letech sice rychlý, ale převážně však evoluční charakter. Zásadní technologický zlom, který by umožnil získat USA strategickou převahu nad SSSR, se pravděpodobně neuskuteční.

Za rozhodující technologii se počítá mikroelektronika, nové druhy a způsoby zpracování materiálů a využití milimetrových vln. Jejich aplikace se zaměřuje na podstatné zvýšení účinků zbraní v cíli, hloubky a přesnosti průzkumu, novou kvalitu velení a zvýšení ochrany a pohyblivosti vojsk.

Koncem 90. let, ale zejména po roce 2000, budou s velkou pravděpodobností ozbrojené síly USA využívat ve stále větší míře kosmickou techniku, vojenské roboty, zbraně se soustředěnou energií a zcela nové energetické zdroje a materiály.

Některí američtí vojenští odborníci však již dnes varují před nekritickým spoléháním části vyšších armádních i civilních činitelů na nejnovější technologie. Poukazují přitom na některé negativní zkušenosti z počátku 80. let, kdy se nově zavedené zbraňové systémy projevily jako velmi citlivé a pro reálné podmínky bojiště nespolehlivé, přitom finanční nároky na ně byly nepřiměřeně velké, a proto je armáda nemohla nakoupit v požadovaných počtech.

Vývoj mikroelektroniky je spojen s vývojem nových druhů polovodičů, jejich integrací a rozšířením digitalizace. Vojenští odborníci počítají, že se postupně uskuteční přechod ke galioarsenidovému (GaAs) polovodičům, které umožňují zpracování jak optických, tak i elektronických signálů. Tyto polovodiče mají 24krát menší spotřebu energie a jsou 4krát rychlejší než současné křemíkové polovodiče. Jejich důležitou předností je vysoká odolnost proti radioaktivnímu záření a teplotě okolního prostředí.

Integrace polovodičů snížila nejen rozměry a hmotnost mikroelektronických součástek, ale zvýšila i kvalitu jejich činnosti. Pak se po určitém čase uskuteční přechod od technologií **velké integrace LSI** (Large Scale Integration) k **technologím vysoké integrace VLSI** (Very Large Scale Integration) a **perspektivně ultravysoké integrace ULSI** (Ultra Large Scale Integration). Digitalizace mnohonásobně zvýší rychlost zpracování a přenosu informací, kvalitu přenosu, utajení a odolnost proti rušení.

Mikroelektronika = nová kvalita výpočetní techniky. Dojde ke značnému zvýšení výkonosti této techniky, ale přitom ke snížení hmotnosti a rozměrů. Důležité místo představuje v tomto procesu strategický program výpočetní techniky SCP (Strategic Computing Program), který je zaměřen na vývoj 5. generace počítačů pro vojenské použití.

Charakteristickou zvláštností nové generace výpočetní techniky bude využití **umělé inteligence**. Ta umožní jak pochopení vizuální informace, rozpoznání a syntézu přirozeného

jazyka, tak i jeho chápání a vytvoření expertních systémů. Tuto výpočetní techniku bude ale možné využít jen tehdy, když budou k dispozici velkokapacitní systémy přenosu dat.

Již dnes dávají odborníci velkou perspektivu v krátké budoucnosti **keramickým a kompozitním materiálům**, ale i **polymérům**. Předpokládá se např., že náklady na výrobu keramických materiálů se v následujícím období sníží řádově 10krát. Přitom nadále budou mít nezastupitelné místo v oblasti vojenské techniky i legované oceli, hliník a titan. Novými způsoby zpracování se zvýší užité hodnoty většiny v současné době používaných kovů.

Robotika – umělá inteligence

Vývoj vojenských robotů je především úzce spojen s umělou inteligencí, a to zejména s novými způsoby zpracování obrazové informace. Odborníci věnují pozornost z technického hlediska především robotům 2. a 3. generace.

Při vývoji vojenských robotů ještě není v plné míře vyřešen způsob jejich řízení. Ukazuje se, že nejpravděpodobnějším řešením tohoto problému je dálkové ovládání operátorem při maximální autonomnosti robota. Požadavkem vojenských odborníků je, aby ovládání operátorem přesahovalo vzdálenost přímé viditelnosti a bylo odolné i proti rušení. Zavedení plně autonomních robotů je možné očekávat až ve vzdálenější budoucnosti. Zásadní předností vojenských robotů bude, že omezí přímou účast vojáků při plnění nejnebezpečnějších úkolů na bojišti. Plánuje se, že roboty budou dále využívány k dopravě a manipulaci s materiálem, dekontaminaci, odstraňování výbušných zářasů, dozoru a strážní službě, průzkumu a vedení boje. U bojových robotů se počítá s širokým využitím „inteligentní munice“. V ozbrojených silách USA např. zahájilo středisko řízení robotů RCC (Robotic Combat Center) vývoj robotizovaného bojového vozidla RCV a ženijního tanku ROBAT.

K vývoji zbraní se soustředěnou energií

O realitě zbraní se soustředěnou energií nejsou již v současné době pochyby. Jejich principy jsou v souladu s poznatky kvantové mechaniky, fyziky vysokých energií, optiky a dalších vědních disciplín. Praktické použití zbraní se soustředěnou energií však předpokládá vyřešit ještě celou spoustu dalších velmi složitých vědeckotechnických problémů.

Zbraně se soustředěnou energií tvoří laserové zbraně, radiokmitočtové a mikrovlnné zbraně (radio-frequency/microwave energy weapons) a částicové paprskové zbraně (charged particle beam weapons). Hlavní předností zbraní se soustředěnou energií je vysoká rychlost působení. Na cíl působí prakticky v okamžiku výstřelu, nevyžadují balistické opravy a znemožňují únikový manévry cíle. Při dostatečné zásobě energie generátoru umožňují téměř nepřetržitou činnost. Předpokládá se, že podstatně zjednoduší i tylové zabezpečení, neboť některé z nich budou využívat stejný druh energie jako obměněná technika.

Ve stádiu pokročilého vývoje jsou především **laserové zbraně**, jejichž výzkum probíhá v USA již přes dvacet let. Hlavním ničivým účinkem laserů je intenzivní tepelné působení na cíl, způsobují oslepení a ničení optoelektronických senzorů, propálení (protavení) materiálu zbraně a někdy i poškození celé konstrukce cíle. V současné době je vývoj taktických laserových zbraní zaměřen na jejich využití jako optoelektronických rušičů. Přímé ničení cílů mají umožnit vysoce výkonné lasery, které jsou ale předurčeny pro strategické použití.

Radiokmitočtové a mikrovlnné zbraně způsobují přetížení spojovacích a radiolokačních systémů, dále přímé ničení mikroelektronických obvodů a při velkém výkonu i zapálení cíle. Zpočátku se počítá, že se budou využívat především jako rušiče. Předpokládá se, že jejich účinnost bude ve srovnání se současnými taktickými rušiči 3 až 6krát vyšší. U pozemního vojska budou tyto zbraně tvořit vysoce směrové antény na výsuvných stožárech obrněných vozidel.

Částicové zbraně jsou prozatím v samém počátku výzkumu. Hlavním problémem jejich taktického využití jsou příliš velké rozměry, hmotnost a nízký výkon lineárních indukčních urychlovačů. Za hlavní přednost ve srovnání s laserovými zbraněmi se považuje větší rychlost, doba a hloubka působení na cíl.

Diferencované odstrašování

Výrazem snah reagovat na předpokládané změny je v USA studie **Diferencované odstrašování**, vypracovaná v roce 1988 komisí pro integrovanou dlouhodobou strategii. Cílem studie je poskytnout základní orientaci pro vývoj vojenskostrategické koncepce na příštích dvacet let.

Ve studii je zdůrazněn význam integrované strategie, která se má vyznačovat velkou pružností a minimálním rizikem pro USA. Pružnost má zajistit široké spektrum možných reakcí na ohrožení zájmů USA od konfliktů nízké intenzity LIC (Low Intensity Conflicts) až po strategickou jadernou válku.

Vzhledem k nebezpečným důsledkům případného vojenského konfliktu má být vojenská síla USA využívána proti pravděpodobným protivníkům zejména nepřímo, ve formě odstrašování. V případě výhodnosti nebo nutnosti však studie nevylučuje přímé použití vojenské síly, včetně jaderných zbraní. Zdůrazňuje se přitom jejich omezené použití a přinucení protivníka přijmout daný stupeň jaderné eskalace.

Zvláštní pozornost věnuje studie vzrůstajícímu ohrožení zájmů USA v mimoevropských oblastech. K zabezpečení těchto zájmů má být využita celá řada ekonomických, politických a vojenských prostředků. Vznik nových regionálních mocností a mezinárodních vztahů ztíží vojenskostrategické postavení USA ve světě a jeho bezpečnostní situaci. Účast USA v regionálních konfliktech se stane obtížnější a nebezpečnější.

Za osvědčené, a proto i nadále platné principy vojenskostrategické koncepce se považuje:

- odstrašení protivníka před jaderným útokem; základem tohoto odstrašení je kombinace strategických útočných zbraní, vysoké schopnosti přežít USA a jejich možnosti vojensky reagovat za všech okolností;
- úměrné rozložení rizika a nákladů na obranu mezi USA a jejich spojence;
- nutnost čelit sovětské expanzi ve všech oblastech světa;
- zachování předem nastavených vojenských základů USA v tzv. kritických oblastech a výstavba vysoce mobilních vojsk;
- vyrovnání kvantitativní převahy sovětských ozbrojených sil vyšší kvalitou výzbroje, výcviku a velení ozbrojených sil USA.

Za nové a upravené principy vojenskostrategické koncepce se považuje:

- rozšíření možnosti USA vojensky reagovat na ohrožení jejich zájmů ve světě;
- vytvoření předpokladů pro vedení vítězné jaderné války;
- orientace na vedení konvenční války v Evropě;
- rozšíření možností mimoevropského působení;
- snaha o jednostranné výhody při jednáních ke kontrole zbrojení a odzbrojení.

Orientace na vedení konvenční války v Evropě je úzce spojena s realizací strategickooperačního principu úderu proti silám v hloubce FOFA. Cílem je vytvořit potenciál k vedení konvenčních úderů do značné hloubky teritoria protivníka. Realizace tohoto principu vyžaduje nejmodernější technologie, zejména vysoce přesné zbraně, technologie snížení demaskujících příznaků bojové techniky, účinné systémy velení, řízení a průzkumu a systémy protivzdušné obrany.

Velký význam přikládá studie militarizaci kosmického prostoru. Rozšíření kosmického potenciálu USA považuje za rozhodující předpoklad úspěšného vedení války. Doporučuje se vytvoření spolehlivých průzkumných a sledovacích systémů, nenákladných, odolných a vzájemně zaměnitelných družicových systémů, mobilních odpalovacích zařízení, pružných, proti rušení odolných družicových řídicích systémů. Rozšíření možností mimoevropského působení má zajistit prosazení zájmů USA v rozvojových zemích. Využitá přitom má být řada různých opatření včetně konfliktů nízké intenzity.

Změny v úloze pozemního vojska

Pozemní vojsko USA bude tvořit v 90. letech podle odhadů některých vojenských odborníků přibližně 600 000 příslušníků, z nichž většina bude rozmístěna na území USA. Důraz, který je v současnosti kladen na úlohu pozemního vojska jako prostředku odstrašení, se výrazně sníží. Zvýší se však jeho význam při konkrétní realizaci bezpečnostních zájmů USA. Hlavní pozornost pravděpodobně pozemní vojsko zaměří na vypracování intervenční doktriny, jejímž základem se zřejmě stanou konflikty nízké intenzity. Využití zásad ALB v těchto konfliktech však bude vzhledem k jejich charakteru velmi omezené.

Pozemní vojsko předurčené pro evropské válčičtství zůstane i nadále důležitým prostředkem odstrašení. Svazy a svazky pozemního vojska, zejména „těžké“, budou na tomto válčičtství působit v souladu se zásadami ALB, které se dále rozvinou. Vývoj zásad ALB však bude zřejmě evoluční, bez zásadních změn v teoretických východiscích přijatých na počátku 80. let. Zvýší se bojová síla vojsk a jejím prostřednictvím i kvalita funkčních oblastí bojiště. Materiálním základem zásad ALB zůstane tzv. velká pětka, doplněná novými druhy vojenské techniky. Zvýší se důraz na ničení protivníka v celé jeho hloubce sestavy a vedení bojové činnosti v urbanizovaném prostoru. Změny se projeví rovněž v organizační struktuře vojsk.

Bojová činnost v urbanizovaném prostoru

Přizpůsobení zásad ALB podmínkám urbanizovaného prostoru se věnuje značná pozornost. Předpokládá se, že v roce 2000 bude tvořit urbanizovaný prostor 30 % území, což představuje ve srovnání se současnými 15 % zvýšení o 100 %. Bojová činnost v urbanizovaném prostoru vyžaduje maximální využití jeho zvláštností, použití nových způsobů bojové činnosti a zvláště vycvičených, organizovaných a vyzbrojených vojsk.

Tento prostor snižuje přímou viditelnost, účinnost dělostřelectva, přímé letecké podpory, technických průzkumných prostředků a rádiového spojení. Většina bojů by se uskutečňovala na vzdálenost, která by většinou nepřesahovala 100 m, přitom tento terén poskytuje dosti výhodné podmínky pro vedení obrany. Bojová činnost tankových a mechanizovaných jednotek by zde byla značně omezena malým počtem tankových směrů a množstvím umělých překážek, které může protivník snadno a rychle vytvořit. Urbanizovaný prostor zároveň snižuje dosah přímé střelby obrněné techniky, ale zvyšuje značně její zranitelnost.

Bojová činnost v tomto prostoru má být vedena podle názoru vojenských odborníků především malými jednotkami. Počítá se, že činnost těchto jednotek bude podporována rychlým manévrem a zasazením obrněných a mechanizovaných útvarů, které budou působit mezi urbanizovanými prostory a zajišťovat nutné soustředění sil a prostředků i přehrazení tankových směrů.

Nejvhodnějším druhem pozemního vojska pro vedení bojové činnosti zde bude optimálně vyzbrojená a k vedení obrany vycvičená lehká pěchota. Za jedno z možných řešení se považuje u každé brigády určené pro evropské válčičtství zvláštní vysoce mobilní prapor. Ten se má vyznačovat velkou palebnou silou, dokonalými prostředky spojení a speciálními prostředky ženijního a týlového zabezpečení. Ve výzbroji praporu, podle vojenských odborníků, měla být dálkové ovládaná čidla a videokamery, bojové roboty, nové druhy min, dělostřelecké a pěchotní munice a lehké pěchotní zbraně s vysokou rychlostí střelby. Kromě vedení obrany a někdy i útoku v urbanizovaném prostoru může být prapor využit v boji ve vlastním týlovém prostoru, plnění průzkumných úkolů nebo v konfliktech nízké intenzity.

Historii bojové činnosti novověku můžeme rozdělit do tří generací. První generace je spojena se střelnými zbraněmi s hladkou hlavní a taktikou pevně semknutých bojových sestav. Semknuté bojové sestavy zajišťovaly maximální palebnou sílu a částečně zmiřovaly nedostatky ve vycvičenosti příslušníků masových armád. Operační umění jako koncepce neexistovalo, ale v činnosti jednotlivých velitelů se přesto již uplatňovalo. Některé pozůstatky této bojové činnosti přetrvávaly až do současnosti a projevují se např. ve snaze o lineární taktiku.

Bojová činnost 2. generace je spojena se střelnými zbraněmi s drážkovanou hlavní, závěrem, ostnatým drátem, kulomety a nepřímou palbou. Taktika byla založena na palbě a po-

hybu a zůstala převážně lineární. Cílem obrany bylo zabránit jakémukoli proniknutí protivníka, útok se uskutečňoval rychlým postupem rozčleněných rojnic. Bojová činnost se stala značně závislou na nepřímé palbě. Hromadná palba nahradila živou sílu. Ve vojenské teorii i praxi byl uznán význam operačního umění.

Bojová činnost 2. generace byla základem doktríny pozemního vojska až do počátku 80. let a v praktické činnosti většiny svazků se uplatňuje i nadále.

Bojová činnost 3. generace je spojena s úsilím německé armády nahradit v průběhu 1. světové války nedostatek zdrojů novou taktikou. Opírá se rovněž o zvýšení palebné síly, ale především o rychlý manévru. Jedná se o první skutečně nelineární taktiku. Útok je založen na prosakování obranou protivníka nebo jeho obejití a vyhybá se čelním úderům. Obrana se buduje do hloubky a předpokládá vedení častých protiztečí. Důležitý posun v operačním umění znamenalo použití tanků, které vedly ke koncepci bleskové války.

Současné zásady ALB je možné z tohoto hlediska chápat jako vyvrcholení etapy bojové činnosti 3. generace.

Bojová činnost 4. generace zřejmě převzme a rozvine některé progresivní tendence předchozí generace, zároveň se bude opírat o řadu originálních myšlenek a prostředků. Bojová činnost by se pravděpodobně rozšířila na celou společnost protivníka. Došlo by ke zvýšení významu velmi malých skupin, pružné působících podle celkového zámyslu nadřazeného, závislost na centralizovaném týlovém zabezpečení a využití místních a ukořistěných zdrojů.

Předpokládá se dále, že zároveň dojde i k podstatnému zvýšení významu manévru. Soustředění sil a prostředků přestane být podmínkou získání převahy a stane se spíše nevýhodou, neboť vytvoří pro protivníka snadný cíl. Na bojišti budou převládat malé a vysoce pohyblivé jednotky. Důležitým objektem působení se stane např. vůle obyvatelstva podporovat válečnou činnost. Mimořádně důležité v tomto období bude správné zjištění strategického těžiště protivníka.

Vůbec je možné již dnes říci, že bojová činnost 4. generace bude značně rozptýlená a neurčitá, rozdíl mezi válkou a mírem nebude úplně zřejmý. Povede se zcela nelineární bojová činnost, bez předního okraje, operačních čar atd. Zmizí rozdíl mezi „civilním“ a „vojenským“. Jednotlivé části bojové činnosti se pravděpodobně uskuteční souběžně v celé hloubce, včetně společenské struktury a kultury. Velká vojenská zařízení jako jsou např. letiště, komunikační uzly a důležitá místa velení budou vzhledem ke své zranitelnosti spíše výjimkou. Podobná tendence se také projeví i u civilních objektů, jako jsou např. vládní, průmyslová, vědecká střediska a elektrárny.

Zavedením zbraní se soustředěnou energií, vojenských robotů, bezpilotních prostředků, prostředků utajeného velení a umělé inteligence dojde k zásadním změnám taktiky. Závislost na těchto prostředcích však zvýší zároveň i zranitelnost vojsk. Příkladem může být použití počítačových virů. Malé, vysoce pohyblivé jednotky vyzbrojené zbraněmi s vysokou technologií povedou především úderný průzkum, a to ve značné hloubce. Radikálně se změní organizační struktura vojsk.

Klíčové místo ve výzbroji budou mít prostředky využívající umělou inteligenci. Při vedení obrany se soustředí hlavní úsilí na maskování před těmito prostředky a jejich klamání.

Postupně, jak se bude stávat bojištěm politická infrastruktura a celá společnost, dojde i ke stírání rozdílů mezi taktikou a strategií. Mimořádně důležitá bude izolace protivníka od společnosti, neboť i jeho velmi malé jednotky budou schopny způsobit v krátké době velké ztráty.

Nejdůležitějším úkolem velitelů na všech stupních velení se stane výběr cílů, schopnost rychle soustředit síly rozptýlené ve značných vzdálenostech a výběr jednotek umožňujících samostatně, rychle a účinně reagovat na nebezpečí. Zvláště obtížné se stane optimální využití obrovského množství informací.

Psychologické působení se stane rozhodujícím operačním a strategickým prostředkem. Zvláště důležité bude proniknutí do hromadných sdělovacích prostředků protivníka a manipulace s jeho obyvatelstvem. Televizní zpravodajství se může stát účinnějším prostředkem než celá obrněná divize.

— MW —